

Onderwerp Boom Effect Analyse (BEA) Herhuisvesting VRIJDAG

Steller E. Kloen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 050 367 8284 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 335346-2022

Datum 13-7-2022 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Aan de St. Jansstraat staat het project 'Herhuisvesting VRIJDAG' op stapel. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken hebben we een Boom Effect Analyse (BEA) vastgesteld. Met deze brief informeren wij u hierover.

Herhuisvesting VRIJDAG

VRIJDAG is nu verdeeld over drie locaties, namelijk: Walstraat (beeldende kunst), Noorderbuitensingel (theater) en St. Jansstraat (muziek). De huidige huisvesting van VRIJDAG is verouderd en sluit niet meer aan bij het actuele takenpakket.

De herhuisvesting van VRIJDAG past in de ontwikkeling die ruim 10 jaar geleden met de fusie tussen de Stedelijke Muziekschool en Kunstencentrum is ingezet. Bij de herhuisvesting van VRIJDAG aan de St. Jansstraat wordt het volledige bouwblok ten noorden van het Forum betrokken.

Plangebied VRIJDAG (bron: gemeente Groningen)

Ten grondslag aan herhuisvesting van VRIJDAG aan de St. Jansstraat liggen drie hoofdargumenten:

1. Meerwaarde voor gebruikers: amateurkunst en cultuurdeelname worden het beste bediend met de integrale huisvesting van een centraal gelegen, goed geoutilleerd VRIJDAG.
2. Meerwaarde voor VRIJDAG: een VRIJDAG dat op de toekomst is voorbereid vraagt huisvesting die hierop berekend is.
3. Meerwaarde voor het gebied: met de herontwikkeling van de locatie St. Jansstraat voltooiën we zowel inhoudelijk als stedenbouwkundig de oostzijde van de Grote Markt.

In 2012 is het definitieve besluit genomen over de fusie van muziekschool en kunstencentrum tot VRIJDAG. Met de fusie ontstond één loket en gezicht in onze gemeente voor kunsteducatie en kunstbeoefening in de vrije tijd. Daarbij is de voorkeur uitgesproken voor integrale huisvesting van VRIJDAG in de binnenstad.

Daarop zijn de mogelijkheden onderzocht voor het onder één dak brengen van VRIJDAG op een voor iedereen bereikbare plek. In 2017 informeerden wij u over de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek. Conclusie was dat herontwikkeling van de locatie St. Jansstraat het beste toekomstperspectief biedt. Daarvoor is vervangende nieuwbouw afgewogen tegen een ingrijpende renovatie van de bestaande panden. Nieuwbouw bleek zowel goedkoper als toekomstbestendiger.

In het najaar van 2018 informeerden wij u over de uitkomsten van het vervolgonderzoek naar de mogelijkheden voor herhuisvesting van VRIJDAG in de binnenstad. Conclusie was dat er, ondanks fysieke en inhoudelijke kansen, sprake bleef van een 'onrendabele top'. Daarna is samen met VRIJDAG kritisch gekeken naar het ruimtelijke Programma van Eisen (PvE). Hoofdvraag daarbij was in hoeverre ruimte écht nodig was. Externe specialisten Theateradvies en Draaijer+partners hebben eind 2018 op verzoek van VRIJDAG het oorspronkelijk ingediende PvE tegen het licht gehouden. Uitkomst was een fikse besparing in het benodigde vloeroppervlak. Aanvankelijk leek verlies van de volledige binnentuin op de locatie St. Jansstraat nodig om voldoende ruimte en eenheid voor het programma van VRIJDAG te kunnen realiseren. Na onderzoek is het mogelijk gebleken de binnentuin grotendeels te behouden. Echter niet voldoende om de huidige boom te kunnen behouden.

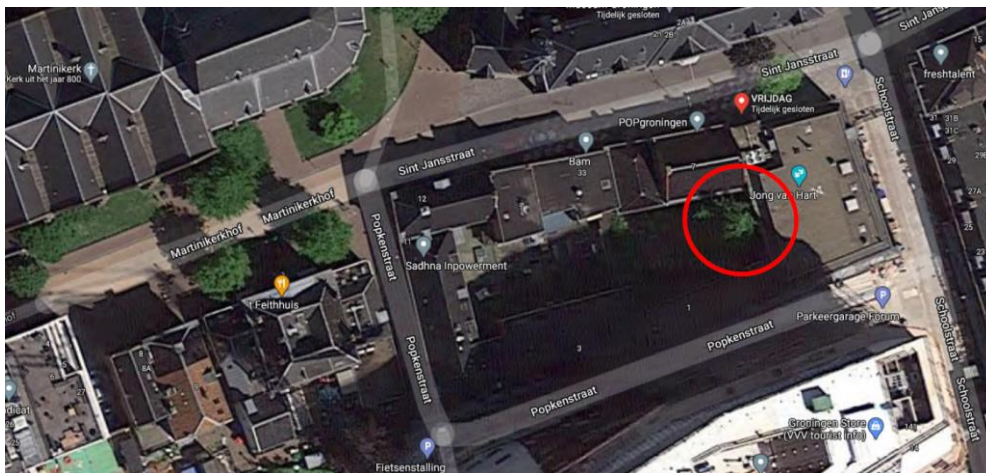
Het gaat om een fiks programma op een relatief kleine bouwvlek. VRIJDAG gaat bij de herhuisvesting sterk terug in vierkante meters in vergelijking met de drie huidige locaties. Dat is mogelijk doordat ook sprake is van synergievoordelen. Er is geen mogelijkheid om voor VRIJDAG de rooilijn op te schuiven, om zo meer ruimte te maken voor de binnentuin. Het bouwblok wordt begrensd door de St. Jansstraat aan de noordzijde en de Nieuwe Markt en Forum aan de zuidzijde. Tussen Forum en VRIJDAG bevindt zich een

pleinruimte (Nieuwe Markt) die open moet blijven voor de hulpverleningsdiensten en als looproute richting het Forum. Bovendien ligt zowel de St. Jansstraat- als Nieuwe Marktzijde van het bouwblok op de historische rooilijn waaraan vastgehouden moet worden. De locatie bevindt zich in het Beschermd Stadsgezicht, wat betekent dat ook over de maximaal toegestane bouwhoogtes een zeer zorgvuldige afweging heeft moeten plaatsvinden.

In december 2020 heeft uw raad ingestemd met de herhuisvesting van VRIJDAG aan de St. Jansstraat en de bijbehorende stedenbouwkundige uitgangspunten. Daarbij meldden wij ook dat, hoewel de binnentuin van VRIJDAG goeddeels kan worden behouden, dat niet lukt met de hier aanwezige boom. Als streven werd daarbij genoemd om de boom te verplanten naar de buitenruimte in de nabije omgeving.

Boom Effect Analyse (BEA)

Om dit project mogelijk te maken hebben wij de *Boom Effect Analyse Herhuisvesting VRIJDAG* vastgesteld. In de BEA is de monumentale boom (Ginkgo biloba; Japanse notenboom) in het projectgebied onderzocht. De boom staat op een binnenterrein en maakt geen onderdeel uit van de basisgroenstructuur, bomenhoofdstructuur of stedelijk ecologische structuur.

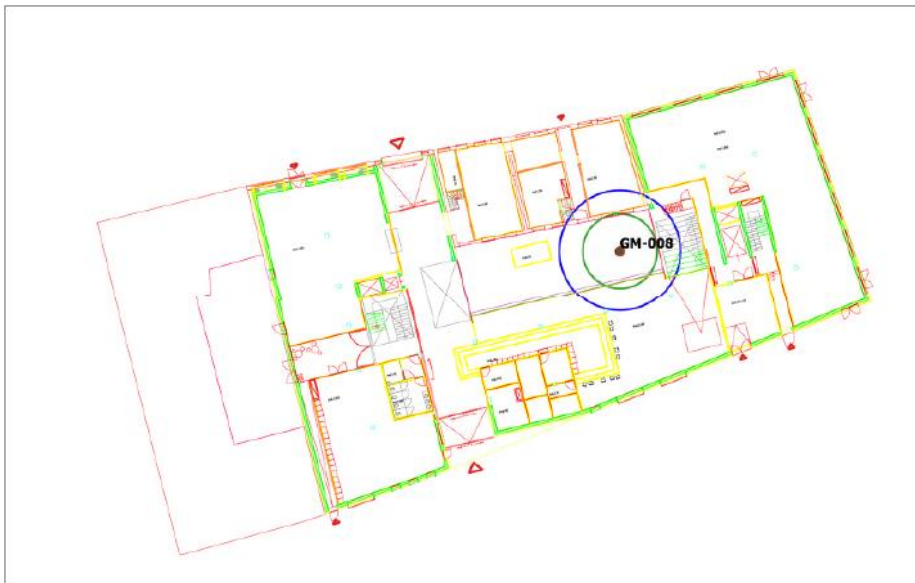
Locatie boom binnentuin VRIJDAG. Bron: Googlemaps

In maart 2021 is door Osaka Boomadvies (European Tree Technician) ondergronds (groeiplaats-)onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheid tot verplant van de boom. Uit het onderzoek bleek dat de boom niet verplantbaar is. Dat heeft te maken met het feit dat de bodem storende lagen bevat en daardoor zeer oppervlakkig wortelt en een zeer breed wortelpakket heeft. Hierdoor is er niet een kluit te vormen waarmee de boom is te verplanten. In onze brief van mei 2021 - over de selectie van NEXT/ Koschuch als architect voor VRIJDAG - informeerden wij u over de uitkomst van dit verplantonderzoek.

Om zeker te weten dat verplant geen optie is, is in september 2021 een aanvullend onderzoek uitgevoerd door Arbor Noord Nederland. Dit aanvullend onderzoek bevestigde de eerdere uitkomst.

Uit het ondergrondse veldonderzoek werd duidelijk tot waar het boomtechnisch verantwoord is om te graven (voor de fundering). Uit onderstaande tekening blijkt dat de boom niet te behouden is met de huidige bouwkundige plannen. Er kan wat betreft de bouwkundige en programma-eisen niet verder worden afgeschaald, waardoor er onvoldoende ondergrondse en bovengrondse groei ruimte voor de boom beschikbaar blijft.

Doordat zowel het aanpassen van de bouwplannen als verplant van de boom geen haalbare alternatieven zijn, is kap van de boom (met compensatie) de enige optie.

Plattegrond b.g. nieuwbouw VRIJDAG met boomprojectie en buffer 5 m (donkerblauw).
Bron: Osaka Boomadvies

Voor iedere gevelde houtopstand geldt een herplantverplichting voor een nieuwe houtopstand. Hetzij op dezelfde locatie, hetzij in de directe omgeving (binnen 500 m). Het kiemjaar van de te kappen boom is 1960. Dit betekent 7 bomen herplanten in de plantmaat 18-20 cm (stamomtrek) of bijvoorbeeld 1 boom met plantmaat 50-60 cm. Voor de compensatie gaat voor deze plek de voorkeur uit naar herplant van een boom/ bomen met een fikse stamdiameter boven de aanplant van meerdere kleine bomen. Wij kiezen er voor om een dikkere boom terug te planten dan voorgeschreven, namelijk met een stamomtrek van ca. 80 cm. Wij gaan op zoek naar een geschikte locatie. Daarbij wordt aan de her in te richten St. Jansstraat of de nabije omgeving van het project (maximaal 500 meter). Bij de verdere planontwikkeling wordt dit nader uitgewerkt. Bij de vergunningaanvraag moet worden aangegeven waar de herplant plaatsvindt.

Onderdeel van de nieuwbouwplannen voor VRIJDAG zijn groene daken en een groene binnentuin. Ook worden in het kader van natuurinclusief bouwen diverse nestkasten geplaatst voor huismus, gierzwaluw en de vleermuis, conform de gestelde regels. Architectencombinatie Next/Koschuch werkt het komend jaar het ontwerp voor de herhuisvesting van VRIJDAG nader uit.

Tot slot

De herhuisvesting van VRIJDAG past in de ontwikkeling die ruim 10 jaar geleden met de fusie tussen de Stedelijke Muziekschool en Kunstencentrum is ingezet. Met deze ontwikkeling wordt hier verder invulling aan gegeven.

Deze voorziening zorgt voor een kwaliteitsimpuls voor zowel de gebruikers, voor VRIJDAG als het gebied. Om het complex te realiseren is het helaas noodzakelijk om een monumentale boom op de binnentuin te vellen. Deze wordt in de nabije omgeving gecompenseerd door een boom met een fikse stamdiameter. De herhuisvesting van VRIJDAG zal een waardevolle toevoeging voor de stad zijn, het sluitstuk van de ontwikkeling van de oostzijde van de Grote Markt.

Om bovengenoemde werkzaamheden uit te kunnen voeren, hebben wij de *Boom Effect Analyse Herhuisvesting VRIJDAG* vastgesteld, zodat aansluitend de omgevingsvergunning aangevraagd kan worden (kapvergunning). De beoogde start van de bouwwerkzaamheden is oktober 2023.

Volgens planning wordt in september een bijeenkomst met uw raad georganiseerd over de projecten in de binnenstad. Dan maken we ook van de gelegenheid gebruik om u bij te praten over de laatste stand van zaken bij project Herhuisvesting VRIJDAG.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.